

STOWARZYSZENIE
TŁUMACZY
LITERATURY

Jak zadbać o dobry przekład?

Tłumacze i wydawcy
razem w kierunku dobrych praktyk

Warszawskie Targi Książki, 15 maja 2015

Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury

- powstaliśmy w 2010 roku
- gromadzimy wiedzę i udzielamy konsultacji
- edukujemy
- angażujemy się w proces legislacyjny
- walczymy o widoczność tłumaczy
- współorganizujemy imprezy kulturalne i patronujemy nagrodom literackim
- integrujemy środowisko

Dobry przykład na trudnym rynku?

- niskie czytelnictwo
- brak wsparcia instytucji państwowych
- presja rynku
- książka jako towar
- potrzeba dobrych praktyk

Warunki dobrej współpracy

Założenia:

- Zwłaszcza w trudnej sytuacji rynkowej należy dbać o dobre praktyki.
- Książka to wyjątkowy produkt kultury wymagający zgranej współpracy fachowców.
- Nieudana współpraca kosztuje więcej niż udana.

Warunki dobrej współpracy

Właściwy człowiek na właściwym miejscu

Trafny dobór wykonawcy to połowa sukcesu.

Odpowiedzialne podejmowanie się zleceń to sygnał profesjonalizmu.

Konkretne rozwiązania:

- próbki tekstu
- widoczność tłumaczy (strony prywatne, baza STL)
- kształcenie przyszłych tłumaczy

Warunki dobrej współpracy

Zrównoważona i jasna umowa

Dobra umowa to podstawa udanej współpracy i ważna część majątku wydawcy i tłumacza.

Konkretne rozwiązania:

- projekt umowy modelowej STL
- szkolenia dla wydawców i tłumaczy

Warunki dobrej współpracy

Precyzyjnie określone zadanie i podział kompetencji

Dobrze rozdzielone zadania pomagają uniknąć opóźnień i konfliktów.

Konkretne rozwiązania:

- określenie zadań w umowie lub w postaci pisemnych ustaleń
- aneksy do umowy
- poradnik STL

Warunki dobrej współpracy

Dobra komunikacja

Dobra komunikacja ułatwia współpracę, zła komunikacja może ją udaremnić.

Konkretne rozwiązania:

- wyznaczenie konkretnej osoby do kontaktów z tłumaczem
- tzw. obiegówka - lista kontaktów do członków zespołu z miejscem na uwagi dotyczące tekstu
- zasada odpowiadania na maile w ciągu 48 godzin

Warunki dobrej współpracy

Dotrzymywanie obietnic

Profesjoniści wywiązują się z umów.

Konkretne rozwiązania:

- negocjowanie zmiany warunków, np. terminu
- aneksy do umowy
- rzetelna ocena przekładu w momencie przyjęcia
- zapisy umowy modelowej

Warunki dobrej współpracy

Budowanie stabilnych relacji

Stały dobry zleceniodawca i stały godny zaufania wykonawca to skarb.

Dobra współpraca to również:

- dobra jakość przekładu
- szanse na rozwój
- stabilność i przewidywalność
- satysfakcja ze współpracy

Umowa modelowa w Europie

- raport CEATL z 2008 r.
- rekomendacje PETRA z 2011 r.
- umowy modelowe: Austria, Chorwacja, Czechy, Hiszpania, Litwa, Słowenia, Szwajcaria, Wielka Brytania
- umowy standardowe: Dania, Finlandia, Francja, Hiszpania, Holandia, Katalonia, Kraj Basków, Niemcy, Portugalia, Szwecja, Szwajcaria

Umowa modelowa - dla tłumacza

- komfort pracy
- lepsze zabezpieczenie praw osobistych
- większe bezpieczeństwo finansowe
- budowanie dorobku
- udział tłumacza w sukcesie książki
- profesjonalizacja zawodu tłumacza

Umowa modelowa - dla wydawcy

- gotowy, pewny wzór umowy
- łatwiejsza współpraca z tłumaczem
- stabilność relacji
- wyższa jakość przekładów
- łatwiejsza obsługa umów

Umowa modelowa a problemy

- **budowanie dorobku** - umowa licencyjna na 5-7 lat zamiast bezterminowego przeniesienia praw autorskich
- **terminowość płatności** - udzielenie licencji z chwilą uregulowania płatności
- **widoczność tłumacza** - nazwisko na stronie tytułowej oraz we wszystkich materiałach reklamowych i promocyjnych
- **nadzór nad jakością** - korekta autorska: 1 arkusz dziennie, tekst z widocznymi zmianami
- **wynagrodzenie godne jakości** - udział tłumacza w sukcesie finansowym książki

STOWARZYSZENIE
TŁUMACZY
LITERATURY

Zapraszamy do debaty!

www.stl.org.pl